

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 3821/2538

บริษัท พี.ที.ซารี ดาร์มา อินดาร์ จำกัด โจทก์ ห้างหุ้นส่วนจำกัด ศิริอุดม กับพวกจำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.วิ.พ. มาตรา 177, ป.พ.พ. มาตรา 798

ย่อ / หลักกฎหมาย

การมอบอำนาจให้ก.ฟ้องคดีของโจทก์นั้นเมื่อโจทก์แต่ฝ่ายเดียวได้ลงลายมือชื่อเป็นผู้มอบอำนาจให้กระทำการติดตามทวงถามหนี้สินตลอดจนดำเนินคดีแก่จำเลยทั้งสามแทนโจทก์แล้วแม้ไม่ได้ลงชื่อเป็นผู้รับมอบอำนาจด้วยเพียงแต่มาเบิกความยืนยันว่าได้รับมอบอำนาจจากโจทก์ตามหนังสือมอบอำนาจก็ตามหนังสือมอบอำนาจย่อมสมบูรณ์และมีผลใช้บังคับได้ตามกฎหมายก.จึงมีอำนาจฟ้องคดีของโจทก์ ปัญหาว่าหนังสือมอบอำนาจของโจทก์มิได้ปิดอากรแสตมป์จึงไม่สมบูรณ์ก.ไม่มีอำนาจฟ้องคดีแทนโจทก์นั้นเป็นปัญหาเกี่ยวกับความสงบเรียบร้อยของประชาชน แม้จำเลยทั้งสามมิได้ยกขึ้นต่อสู้ไว้ในคำให้การจำเลยทั้งสามก็ยกขึ้นฎีกาได้ หนังสือมอบอำนาจที่ทำขึ้นในต่างประเทศมีการรับรองโดยโนตารีปับลิก และหัวหน้าฝ่ายกงสุล-เมืองจกาทาร์ประเทศอินโดนีเซียรับรองอีกชั้นหนึ่งว่าได้มีการจัดทำเอกสารขึ้นอย่างแท้จริงหนังสือมอบอำนาจดังกล่าวถือว่าถูกต้องตามกฎหมายประเภทดังกล่าวแล้วไม่อยู่ในบังคับที่ต้องปิดอากรแสตมป์ตามประมวลรัษฎากรจึงเป็นหนังสือมอบอำนาจที่ชอบด้วยกฎหมายก.มีอำนาจฟ้องคดีแทนโจทก์ โจทก์บรรยายฟ้องว่าโจทก์เป็นนิติบุคคลโดยจดทะเบียนในประเทศอินโดนีเซีย มีวัตถุประสงค์ประกอบกิจการด้านประมงจำเลยทั้งสามให้การต่อสู้คดีว่าโจทก์เป็นนิติบุคคลประเภทบริษัทจำกัด จดทะเบียนในประเทศอินโดนีเซียและมีวัตถุประสงค์ประกอบกิจการขอออกใบอนุญาตในการทำประมงภายในขอบข่ายงานการดำเนินการของบริษัทโจทก์กับเรือประมงต่างด้าวเพื่อการประมงในเขตน่านน้ำของประเทศอินโดนีเซีย(อีชีแฮต) ตามกฎหมายหรือไม่จำเลยทั้งสามไม่ทราบและไม่ยอมรับว่าโจทก์สามารถที่จะทำได้คำให้การของจำเลยทั้งสามดังกล่าวจึงเป็นคำให้การที่ไม่ขัดแย้งเพราะมิได้แสดงเหตุแห่งการปฏิเสธไว้ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา177วรรคสองไม่ก่อให้เกิดประเด็นข้อพิพาทข้อเท็จจริงจึงต้องฟังตามที่โจทก์กล่าวอ้างในฟ้องว่าโจทก์เป็นนิติบุคคลตามกฎหมายโดยโจทก์ไม่ต้องนำสืบถึงหนังสือรับรองการเป็นนิติบุคคลของโจทก์อีก

คำพิพากษา

โจทก์ฟ้องว่า โจทก์เป็นนิติบุคคลประเภทบริษัทจำกัด จดทะเบียนในประเทศอินโดนีเซีย โจทก์ทำหนังสือมอบอำนาจให้นายกำธรอุณหิรัฐสกุล เป็นผู้ดำเนินคดีแทน จำเลยที่ 2 เป็นหุ้นส่วนผู้จัดการของจำเลยที่ 1 จำเลยที่ 1 และจำเลยที่ 3 ตกลงเข้ากันเพื่อจัดหาเรือประมงไปทำการประมงในเขตน่านน้ำประเทศอินโดนีเซียด้วยประสงค์จะแบ่งปันกำไรอันจะพึงได้จากการประมง เมื่อวันที่ 22มกราคม 2531 จำเลยที่ 1 มอบให้จำเลยที่ 3 เข้าทำสัญญาว่าจ้างให้โจทก์เป็นตัวแทนดำเนินการติดต่อขอใบอนุญาตทำการประมงให้แก่เรือประมงให้แก่เรือประมงของจำเลยที่ 1 หรือเรือที่จำเลยที่ 1 จัดหาในเขตน่านน้ำของประเทศอินโดนีเซีย จำเลยที่ 1 ตกลงจะชำระค่าบริการดังกล่าวแก่โจทก์เป็นรายเดือน เดือนละ 30,000 บาทต่อเรือประมง 1 ลำ ที่ได้รับใบอนุญาต มีกำหนดระยะเวลา 8 เดือนต่อมาโจทก์ดำเนินการติดต่อจนได้รับใบอนุญาตสำหรับเรือแดงศิริเรือแดงมงคล

และเรือศิริอุดม 59 ของจำเลยที่ 3 มีกำหนดระยะเวลา 1 ปี ตั้งแต่วันที่ 7 เมษายน 2531 เป็นต้นไป จำเลยทั้งสามจึงมีหน้าที่ต้องชำระค่าตอบแทนเป็นรายเดือนให้โจทก์ ล่ำละ 30,000 บาท รวม 3 ลำ เป็นเงิน 90,000 บาท ต่อเดือนทุกเดือนไป เป็นระยะเวลา 8 เดือน นับแต่วันที่ 7 เมษายน 2531 แต่จำเลยทั้งสามชำระค่าตอบแทนให้โจทก์เพียงเดือนแรกเดือนเดียว ส่วนค่าตอบแทนอีก 7 เดือน เป็นเงิน 630,000 บาท จำเลยทั้งสามไม่ชำระโจทก์ทวงถามแล้ว จำเลยทั้งสามเพิกเฉย ขอให้บังคับจำเลยทั้งสามใช้เงินจำนวน 630,000 บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปีนับถัดจากวันฟ้องเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จแก่โจทก์จำเลยทั้งสามให้การว่า หนังสือมอบอำนาจของโจทก์นายกำธรอุ่นหิรัญสกุล ผู้รับมอบอำนาจ มิได้ลงลายมือชื่อ หนังสือมอบอำนาจจึงไม่สมบูรณ์ใช้บังคับไม่ได้ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาตรา 798 การตั้งตัวแทนของโจทก์ให้ดำเนินคดียอมเป็นการไม่ชอบโจทก์ไม่มีอำนาจฟ้อง โจทก์ต้องดำเนินการขออนุญาตทำ การประมงในประเทศอินโดนีเซีย ใ้ผ่านน่านน้ำประเทศอินโดนีเซียและประเทศที่เรือแล่นผ่าน เช่น ประเทศมาเลเซีย พร้อมใบอนุญาตของลูกเรือที่เข้าทำการประมง แต่โจทก์ไม่สามารถขอ ใบอนุญาตต่าง ๆ ให้จำเลยตามข้อตกลงได้ และโจทก์นำคดีมาฟ้องก่อนวันครบกำหนดตามสัญญา จำเลยจึงไม่ต้องรับผิดชอบโจทก์ ขอให้ยกฟ้องศาลชั้นต้นพิพากษาให้จำเลยทั้งสามร่วมกันชำระเงิน จำนวน 630,000 บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปี นับถัดจากวันฟ้องเป็นต้นไปจนกว่า จะชำระเสร็จแก่โจทก์จำเลยทั้งสามอุทธรณ์ศาลอุทธรณ์พิพากษายืนจำเลยทั้งสามฎีกาศาลฎีกา วินิจฉัยว่า ที่จำเลยทั้งสามฎีกาเกี่ยวกับอำนาจฟ้องของโจทก์ในประการแรกว่า การมอบอำนาจให้ ฟ้องคดีแทนเป็นการมอบหมายให้ตัวแทนกระทำการกิจการ ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 798 ซึ่งกิจการอันใดกฎหมายบังคับว่าต้องทำเป็นหนังสือหรือต้องมีหลักฐานเป็นหนังสือ การตั้งตัวแทนเพื่อกิจการอันนั้นก็ต้องทำเป็นหนังสือหรือมีหลักฐานเป็นหนังสือด้วย ดังนั้น หนังสือมอบอำนาจให้ฟ้องคดีแทนจึงต้องลงลายมือชื่อผู้มอบอำนาจและผู้รับมอบอำนาจ แต่ หนังสือมอบอำนาจที่โจทก์อ้างว่าโจทก์มอบอำนาจให้นายกำธร อุ่นหิรัญสกุล ฟ้องคดีแทนโจทก์ ตามเอกสารหมายเลข 2 นายกำธรมิได้ลงชื่อไว้หนังสือมอบอำนาจเอกสารหมายเลข 2 จึงไม่สมบูรณ์ นายกำธรไม่มีอำนาจฟ้องคดีแทนโจทก์นั้น เห็นว่าการมอบอำนาจให้ฟ้องคดีของโจทก์ตาม หนังสือมอบอำนาจเอกสารหมายเลข 2 เมื่อโจทก์แต่ฝ่ายเดียวได้ลงลายมือชื่อเป็นผู้มอบอำนาจให้ นายกำธรกระทำการติดตามทวงถามหนี้สินตลอดจนดำเนินคดีแก่จำเลยทั้งสามแทนโจทก์แล้ว แม้นายกำธรไม่ได้ลงชื่อเป็นผู้รับมอบอำนาจด้วย เพียงแต่มาเบิกความยืนยันว่าได้รับมอบอำนาจ จากโจทก์ตามเอกสารหมายเลข 2 ก็ตามหนังสือมอบอำนาจย่อมสมบูรณ์และมีผลใช้บังคับได้ ตามกฎหมาย นายกำธรจึงมีอำนาจฟ้องคดีแทนโจทก์ปัญหาที่จำเลยทั้งสามฎีกาในประการที่สอง ว่า หนังสือมอบอำนาจของโจทก์ตามเอกสารหมายเลข 2 มิได้ปิดอากรแสตมป์จึงไม่สมบูรณ์นาย กำธรไม่มีอำนาจฟ้องคดีแทนโจทก์นั้น เห็นว่า ปัญหาข้อนี้เป็นปัญหาเกี่ยวกับความสงบเรียบร้อย ของประชาชน แม้จำเลยทั้งสามมิได้ยกขึ้นต่อสู้ไว้ในคำให้การจำเลยทั้งสามก็ยกขึ้นฎีกาได้ ปรากฏว่าหนังสือมอบอำนาจเอกสารหมายเลข 2 ทำขึ้นในต่างประเทศมีการรับรองโดยโนตารี ปับลิก และ หัวหน้าฝ่ายกงสุลเมืองจาการ์ประเทศอินโดนีเซียรับรองอีกชั้นหนึ่งว่า ได้มีการจัดทำเอกสารขึ้น อย่างแท้จริง หนังสือมอบอำนาจดังกล่าวถือว่าถูกต้องตามกฎหมายประเทศดังกล่าวแล้ว ไม่อยู่ใน บังคับที่ต้องปิดอากรแสตมป์ตามประมวลรัษฎากร จึงเป็นหนังสือมอบอำนาจที่ชอบด้วยกฎหมาย นายกำธรมีอำนาจฟ้องคดีแทนโจทก์ส่วนปัญหาที่จำเลยทั้งสามฎีกาในประการสุดท้ายว่า โจทก์ อ้างว่าโจทก์จดทะเบียนเป็นนิติบุคคลที่ประเทศอินโดนีเซีย แต่โจทก์ไม่มีหลักฐานเป็นหนังสือ

รับรองถึงฐานะการเป็นนิติบุคคลมาแสดงจึงฟังไม่ได้ว่าโจทก์เป็นนิติบุคคล เมื่อฟังไม่ได้ว่าโจทก์เป็นนิติบุคคลตามกฎหมายโจทก์จึงไม่มีอำนาจฟ้องนั้น เห็นว่า โจทก์บรรยายฟ้องว่า โจทก์เป็นนิติบุคคลโดยจดทะเบียนในประเทศอินโดนีเซียมีวัตถุประสงค์ประกอบกิจการด้านประมง จำเลยทั้งสามให้การต่อสู้คดีว่า โจทก์เป็นนิติบุคคลประเภทบริษัทจำกัด จดทะเบียนในประเทศอินโดนีเซียและมีวัตถุประสงค์ประกอบกิจการขอออกใบอนุญาตในการทำประมงภายในขอบข่ายงานการดำเนินการของบริษัทโจทก์กับเรือประมงต่างดาว เพื่อการประมงในเขตน่านน้ำของประเทศอินโดนีเซีย (อีซีแซด)ตามกฎหมายหรือไม่ จำเลยทั้งสามไม่ทราบ และไม่ยอมรับว่าโจทก์สามารถที่จะทำได้ คำให้การของจำเลยทั้งสามดังกล่าวจึงเป็นคำให้การที่ไม่ขัดแย้ง เพราะมิได้แสดงเหตุแห่งการปฏิเสธไว้ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 177 วรรคสอง ไม่ก่อให้เกิดประเด็นข้อพิพาท ข้อเท็จจริงจึงต้องฟังตามที่โจทก์กล่าวอ้างในฟ้องว่าโจทก์เป็นนิติบุคคลตามกฎหมาย โดยโจทก์ไม่ต้องนำสืบถึงหนังสือรับรองการเป็นนิติบุคคลของโจทก์อีกพิพากษายืน

องค์คณะ

ทองเลื่อน พูลพิพัฒน์ · จงทรทรัพย์ เทียงธรรม · สมมาตร พรหมานุกูล

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://www.thaideka.online/deka/3821/2538>